

potnak veszélyességét és szegényletes voltát fejtegetni alig szükséges!

Az ev. ref. vallásának 13%-ka, az ág. hitvallásának 26%-ka, a róm. katolikusoknak 10%-ka, a gör. katolikusoknak 54%-ka, a gör. keletieknek 85%-ka, a Mózes vallásának pedig 8%-ka nem járt iskolába.

Legkedvezőbb az arány tehát az izraelitáknál, legkedvezőtlenebb pedig a gör. keletieknél.

(Folyt. köv.)

Központi árucarnok.

Dr. Balkányi Miklós, a következő kérvényt intézte városunk hatóságához:

Nagyságos Polgármester ur! Tekintetes városi Tanács!

Debreczen szabad kir. városnak az utolsó években tapasztalt nagymérvű fejlődése és előrehaladása egező kérdése tette a piaci- és elemi-cikkek kereskedésének szabályozását.

Utcaink és tereink fokozatos rendezésével és szépítésével egyidejűleg és ezzel kapcsolatosan gondoskodnunk kell egy közegészségügyi és köztisztasági, mint a közgazdasági követelményeknek megfelelő azon intézmény létesítéséről, mely a művelt külföldön a városi élet legfontosabb emeltyjének bizonyult, gondoskodnunk kell a központi piaci csarnok létesítéséről.

A piaci csarnokok óriási jelentősége és haszna általánosan elvéve ismerve, feleslegesnek tartom a nagyságos Polgármester ur és a tekintetes városi Tanács előtt előnyeit fejtegetni s csak jelezni kívánom, hogy az Angliában, Németországban, Franciaországban, Belgium, Schweitz, Ausztria kisebb-nagyobb városokban felállított piaci csarnokok nagy mértékben hozzájárultak az illető városok közegészségügyi viszonyainak fejlesztéséhez, a meennyiben a közegészségügyi ellenőrzést lehetővé téve, megakadályozták a rossz, megromlott és egészségtelen elemi cikkek elárusítását, emelk a köztisztaságot, mert az összes piaci elemi cikkek elárusítását zárt helyen összpontosítván, az utcák és terek tisztántartását lehetővé teszik, lejjb szállítják az elemi cikkek árát és ez által a fogyasztó közönségnek nagymérvű megtakarítást szereznek, biztositják az elárusítók megélhetését, mert rendszeresen foglalkozhatván az elárusítással, kevesebb haszon mellett is lényegesen nagyobb évi tisztajövedelemre tehetnek szert. A fogyasztó közönség, a mellett, hogy olcsóbban szerezheti be napi szükségletét, igen sok időt is megtakarít, mert egy helyen összpontosíva kap mindent, jó minőségben és olcsón.

A fedett csarnokban való elárusítás és illetve bevásárlás lehetősége mellett sem a kitéve az időjárás viszontagságának s megemozditják a kényelmet az által, hogy nem kell hóban és esőben, dermesztő hidegben, vagy egező melegben a szabad ég alatt bevásárolni; megakadályozták az elemi cikkeknek a por és utcai piszok következtében való megromlását, jótékonyan hatnak a vidék mezőgazdaságának fejlesztésére, miután az elárusításra mindig biztos kereskedelmi központot képeznek, a vidék mezőgazdasági terményeit és eladásra kerülő elemi cikkeit rendszeresen és folytonosan fokozódó mérvben szállítja a központi csarnokba s míg ez által a vidék mezőgazdasága folytonosan fejlődik s a termelő közönség gyarapszik, addig a fogyasztó, a városi közönség is nyer, mert az eladásra kerülő elemi cikkek nagy mennyisége az árakat lejjb szállítja.

Legfontosabb hatásuk a be- és kiviteli közvetítő kereskedés megteremtésében áll. A vasutal közvetlen érintkezésbe hozva, távol vidékről, sőt külföldről könnyen megkaphatók az elemi cikkek, és viszont nagy távolságra és külföldre szállíthatók a felesleges, a kivitelre alkalmas cikkek p. o. a gyümölcs. Az így megteremtett kiviteli kereskedés százezreket és milliókat forgalmaz.

Ezen és egyebb a nagyságos Polgármester ur és tekintetes városi Tanács előtt ismeretes előnyeiknél fogva a piaci központi csarnok intézménye rohamosan elterjedt az egész művelt világban. Nincs az a 30-40 ezer lakossal bíró angol-, francia- vagy belga város melyben az utolsó években fel ne állított volna a központi piaci csarnok.

Debreczen sz. kir. város fejlődését előbbre viendő, tervbe vettem a piaci központi közlelmzési csarnok létesítését. Hogy ezen intézmény céljának tökéletes megfelelé legyen lehetőleg a város központjában kell elhelyeztet találni. E tekintetben azon szerencsés helyzetben vagyunk Debreczenben, hogy e célra három alkalmas hely áll rendelkezésre. Mind a három kisebb-nagyobb mérvben alkalmas levén, mind a háromra kidolgoztattam a terveket: a nagyságos Polgármester ur és a tekintetes városi Tanács bölcsességére bízva, hogy a három alkalmas hely közül legalkalmasabbat megjelölni méltóztassék.

Evek hosszú sora óta folytonos megbeszélést tárgyalt képezi, hogy a főpiacon, a városházával szemben levő u. n. varga-szin épülete és a kis-uj-utca torlókata kiépítést és szabályozást igényel. Ezen hely — mely sokáig jelenlegi állapotában fenn nem tartható — kijelölhető volna a központi csarnok céljaira, a mennyiben 22.8 méter széles és 100 méter hosszúságú 2280 m² méter területű 522 elárusító befogadására alkalmas csarnokot lehetne e helyen létesíteni. Ezen hely kijelölése nemcsak az előbb jelzett előnyökkel jarna, hanem városunk szépítését is nagyban előbbre vinné, megszüntetné a város kelő közepén a főpiacon, a városházával szemben egy régi, rozadt, szemet sértő házat, hogy helyt adjon egy díszes középületnek. Nem is lehetne ezen hely kijelölése ellen semmiféle ellenvetést tenni, ha csak azt nem, hogy ez a hely is tervbe van véve az igazságügyi palota számára.

Igen alkalmas a kispiacz, a törvényeszk háta megett levő hagymater. — Eme tér csapó-utczára nyíló részének tervbe vett ki- és bevezetése és a Szikszay-féle 10-dik sz. házának kisajátítása esetében ide lehetne egy az előbbihez hasonló 112 méter hosszú, 25.60 méter széles 3019 m² méter területű olyan csarnokot létesíteni, mely a nagy oldalon utczákkal volna körülvéve a város minden részéből az oda nyuló hat széles utczán át megközelíthető, és 544 elárusító számára s illetve a mennyiben heti vásárok alkalmával körülötte fekvő szabad tér felhasználhatnék, 800 elárusító befogadására alkalmas. Ez a hely is epen úgy, mint az előbbi, igen alkalmas volna a központi csarnok céljaira. Ezen hely ellen epen semmi ellenvetés sem volna emelhető s ha a Szikszay-féle ház megszerzése tulságos sokba nem kerül, ezen hely kijelölését is megakadályozza.

(Vége köv.)

HELYI HIREK.

* Központi vásárcsarnok. Dr. Balkányi Miklós köz- és váltó ügyvéd, a telefon-vállalat tulajdonosa, egy Debreczen fejlődésére nagy fontossággal bíró intézménynek, a központi vásárcsarnoknak (Halle Centrale) létesítését vette tervbe és annak felállítására tárgyában kerényint intézett a városi hatósághoz, a vásárcsarnok jelentőségét különösen a közegészségügyi, közrendészeti, szepítési és közgazdasági szempontból fejtegetve. A kerényint közöljük s a nagy fontosságú intézményt még lesz módunkban fejtegetni.

* Színház. Blaha Lujzárol, a magyar népdal nagy énekesnőjéről, itteni vendégszereplésének alkalmából utolsó számainkban tárcza közleményt hoztunk. Minden dicsegetnél többet ér azonban meghallgatni ezt az Istennek minden áldásával elhalmozott, genialis asszonyt, a ki hangjának csengő ezüst alapjával építette fel Budapestén a népszínházat, ott a magyarosodás nevezetes tényezőjévé vált s a mikor neki áll a vidékek, földoklő direktorokat ránt ki a partra művészetének bubájával és szeretreméltóságának hatalmával. Tegnap a Vidor Pál „Ingvenelők”-jében lépett fel először, még pedig — a tetszemesen fölemelt helyárak mellett is — zsufolt ház előtt. Ez a szép asszony minden esztendőben csak szebb lesz és kedvesebb. Tegnap is a dévaj, jó kedély netovábbját mutatta be Kis Sáriájában s annál már nem is képzeltelhető kedvesebb valami, mint a hogy Szentirmai Elemér, kiváló zeneszerzőnek híressé vált I-s-nótáját énekelte. Az „I s, i s, i s”-refrainekbe az egész temperamentumát bele tudta önteni s kivált az utolsó szavak végén, a mikor az I-s-nótát ingerkedve énekelte s a huzakodó Janiak (Hadaia) ráütögetett a kalapjára, olyan kedves volt, hogy a közönségnek kedve lett volna a dörgő taps és eljén vihar után felrohanni és diadalocsion hazaszállítani a magyar énekművészet e felülmulhatlan alakját. Óriási hatást keltett a III. felvonásbeli satyrikus nóta is s jó volt minden közreműködő. Határvani, az új segédének, tegnap lépett fel először mint Bódi rendőr. — A nagy művésznő ma bizonyára zsufolt ház előtt játsza a „Suhancz”-ot, leghíresebb operette-alakításainak egyikét. Holnap az „Uzsai gyöngy” menyecskejét, egyik legkedvesebb szerepét játsza. Ma este megérkezik báró Splényi Ödön rendőrtisztja ur is. — Ha neje, Blaha Lujzának a színházban alkalma van arra, hogy tehetségét fenyesen bebizonyítsa, nem lenne jó egy kis tüntetés-félet rendezni, hogy a városi titkos rendőrség érdemes főnöke is... ize...

(r. 6.)

* A debr. felolvasókör, mely a múlt hó végén zárta be a jelen idényt, f hó 28-an d. e. 1/4 11 órakor tartja közgyűlést, a városháza nagy termében. Ugyanaznap d. u. a munkás beteg-segélyező egylet tartja ugyanott közgyűlést.

* A zsidó husvét közeledtekor rendszeren felmerülnek az olyan hírek, a minőket ujabban

olvasunk A „Zala” cz. lap ugyan a köv. hirt hozzá: „Borzasztó dolog járt városunkban a legutóbbi napokban szőlő-szjára egy nagymártóni (Somogy megye) emberről. Nevét megtudunk nem sikerült. Leírjuk az eseményt a hogy hallottuk. Egy nagymártóni emberhez beállított két gyanus külsejű egyén s arra kérék, hogy szerezzen nekik egy olyan nőt, ki áldott állapotban van, adnak érte nyolczvan frtot. Az ember egyet gondolt s felajánlotta a saját feleségét. Megegyeztek szépen s kifőzték a tervet, hogy majd lemennek a pinczébe s ő majd vezesse le oda feleségét, ha haza érkezik. Mindezt egy öt éves fiúcska, ki a szobában volt, hallotta s mikor edes anyja haza jött, elmondta neki, hogy megakarják öli. Az asszony rögtön megfordult s értesítette a csendőrséget. Ott azt mondták neki, hogy csak menjen haza s tegyen meg mindent, a mit az ura kíván; majd a csendőrök ott lesznek közelben. Az asszony haza ment s férje csakugyan felszólitotta, hogy menjen vele a pinczébe. Az asszony követte férjét s a pinczéje sikerült a közömböset játszania; de mikor férje az ajtó bezárta s a két gazember kezében a késeket megvillanni látta s a boncolásra készített asztalt is megpillantotta, iszonyu sikolyban tört ki. Erre a csendőrök a pinczét rögtön betörték s a három férfi elfogták. Az apa meglátván az udvaron a gyermekét, őszint hozzá: „Na, fiám, elárultad! Értiszitalk, hogy te sem éred meg a tizenhat esztendő!” E szavaival, miket a csendőrök is hallottak, teljesen megerősítette az elmondottakat. — Meggyeozük, hogy a „Zala” nem mondja, hogy zsidók szerepelnek a hírlap, s hogy ide hasznoló rémesetek híre érkezett Tokajból.

Sajátságos, hogy a zsidó husvét idejében mily sok hasonló hír kerül forgalomba! Jó lenne ily híreket szemben a városi tanácsot tanusítani. A „Pesti Hirlap” is közli p. o. a következők:

Holttest a homokban. Az állami uti kórház mögött levő fővárosi homokbányában, melynek berője ez idő szertit Tyroler Irma magánzó, zsidó, titkoslelele bukkantak a munkások. A mint ugyanis ma reggel 8 órakor munkához fogtak, assz közben az egyik helyen, körülbelül fél méternyire a homok alatt egy emberi holttestre bukkantak. A halott arczczal lefelé fordulva feküdt s feje egy cserep fazék fölé borult, a mely telve volt aüdt verrel. Mellette egy kis badog labas hevert, a mely szinten telve volt verrel, továbbá találtak meg ott egy fel ke nyeret, egy tarisznyát rubanemekkel és egy kőtoró vaskalapácsot. A munkások a holttestet érintetlenül hagyták s a leletről értesíttek a rendőrséget, a honnan Selley rendőrtanácsos, egy rendőrkapitány, a detektivfélfelügyelő, dr. Dező vizsgálóbíró és dr. K Nagy Lajos rendőrorvos nyomban kihajtottak a bányára. Ekkor teljesen kiásatták a holttestet s a munkások J a m b r i k (Bági) József nevű, kőbányai illetőségű napzasmostársukat ismerték föl benne. A rendőrorvos az elöztes vizsgálat alatt külső erőszak nyomait nem észlelte a holttesten s ebből, valamint a holttest helyzetéből és azon körülményből, hogy öszszes holmiját ott lelték mellette, azt következtet, hogy a szerencsétlen ember pár napnál ezelőtt a homokbánya 5 méter magas partja tövében elaludt s alvása közben a part egy része reaszakadt. A homokföld nyomása olyan nagy volt, hogy az eltemetett áldozat

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az első zivatar.

Irta: Kovács István.

„Fatime.”

— Aztán későn ne jöjjön haza bubus? — Villamos erővel sietek haza edes anygom; de ki is ne sietne ilyen kedves kis feleséghez!

- Hízeigő!... De igazán pontos lesz?
— Mint mindig...
— Tegnap is?...
— Az kivétel volt.

— Maga nagyon rossz ember egy idő óta. Hogy azonban el ne felejtsem megint pontosan haza jönni, egy kis emlékező jelt adok; ma nyitott ki az első szál nefejejts, ide tűzöm a kabátja gombjukába; ez talán emlékeztetni fogja az „othon”-ra.

- Milyen jó vagy te...
— Es most...?
— Pa, edes kis feleség! Ja viszontlátásig!
A férfi, ki távozik, Barany Béla törvényeski jegyző; a nő a gazdag Selley család egyetlen örököse, Selley Gizella; máskülönbön férj és feleség egy év óta boldog hazások.

Gizella mozdulatlan marad, egy darabig utána néz a távozó férjnek; ajakán legeg a szó, hogy visszahívja, emlékezteti valamire, — majd daczosan megfordul, a kis kezek ökölbe szorulnak, szeméi tűzben égnek, — — — te-kintete a tükörre esik, meglátja azt a haragos arczot, lassankint szelidbeekké válnak a vonások, könny pözik szemébe. — nem csuda, mikor ő úgy haragszik s fáj is neki valami.

— Elment — suttogja — s eszébe se jut, hogy ma egy éve esküdttünk meg. Hogy is felejtette az a Béla ezt el?! Semmi se bán jobban egy nőt, mint a

férj akarva, nem akarva rossz emlékező te-hetsége.

— Pedig ha tudná, hogy... nem, azért se tudja meg, inkább büntetést érdemel; igen büntetést figyelemtelenségéért.

Hanyagul leveti magát egy kerevetre, egyik kezét feje alá teszi, a reggeli pongyolá bő ujja lecsuszik róla s látni engedi a vakító fehérségű gömbölyű kart. Másik kezével a csipke-fodrot vonja összebb mellén, mintha a beakadikáló reggeli nap kíváncsi sugarai elől akarna megvédeni. A leheletserű ruha rá tapad testére s a junói termetre való idomok körvonalaít tünteti elő: a ruha szegélye alól a szegedi aranyzállal himzett cipőbe bujtattott kis lábak kandikálnak ki, az egyik cipő leesik lábáról, nem bánja, csábító akar lenni; — hátha eszébe jut Béának az a „valami” s visszatér.

Majd megunja a várakozást, hirlapot vesz elő az asztalról. Szemei a tárczacikken akadnak meg.

„Fatime.”

Irta: y. Önkéntelen egy sóhaj száll fel kebléből. Ma egy éve indultak el Béával a nász-utra, melynek végpontja kelet, Konstantinápoly volt, — a csodás, szinpompás kelet a török „kief” — (semmittevés) — hona, mely a „giaur”-t bálulásra ragadja.

Mig olvas, oda képzeli magát az „ezer-egy éj” — „tündér regék” homába. Elvonulnak lelki szemei előtt a hatalmas ciprus erdők, a tündér kertek pálma fak lombjaival, az „Aja Sophia” óriási alakja, az „Eski Serail” palotái s gyönyörű „kioszkjai” — a, mint egy szerelmes leány sohajoztó tenger; — hallani véli a „bűbál” énekét, keble lázasan pibeg, mintha kelet fűszeres leget szívná magába.

S Béának mindennek nyoma se maradt volna?! Ah mennyire tud az szeretni ki „Fatime”-t írta! Mily megkapóan van leírva „Fatime” szerelme a „giaur” iránt, ki merész volt

fejével játszani, hogy meglássa őt. élete felét, mikor megtudta, hova hurcozták el; igazi szerelem oly erős kitartást, ügyességet sugallt neki, hogy ki tudta játszani az „eunuchok” örködését! Ah, a ki ezt írta annak olyan nagyon kell tudni szeretni, mint annak a „giaur”-nak.

— De ki lehet az az y? — töpreng magában Gizella.

Szemei a kis-hirdetésekre tévednek. A nők legnagyobb része a hirlapokból a tárczacikket s a divatossá vált japro hirdetéseket olvassa el.

Igazuk van. A politika mit érdekelne egy nőt? A mai modern kor szűlte a ujdonság rovatnak végig olvasásához pedig erősebb ideg-szerkezet szükséges, mint a nőké általában. A kis hirdetés így hangzott:

Fatime

szerezője kérék ma d. e. 11-12 közt a szokott sétányon megjelenni. Fontos közlendők. — Jelvény nefejejts 5062.

Felvillanyozva ugrik fel Gizella a kerevetről s hevesen nyomja meg a villanyos csengő gombját.

— „Marcelle” a ruhámat a Pekin-Moire disztésű derekossal — parancsolja a belépő szobaleánynak.

Az óra 11 re jár, fél óra alatt kész van az öltözökóddel. — Ha ferjem haza jön, mondj neki, hogy csak ebédrejen, — adja tovább az utasítást — ma nagyon sürgős dolgom van, — érted, nagyon sürgős.

Az első gondolat, mely az embernek valamely dolog kivételére eszébe ötlík, rendszeren a legjobb, — a többi csak e körül forog.

Gizellát bántotta férje feledékenységé, — az első gondolathoz makacsul ragaszkodott. Hitte, hogy így meg lesz büntetve férje, ha haza jöveletekor — mint szokta — nem jön elébe, nem találja otthon; — s még kíváncsiságát is kielégítheti, megismerheti azt, ki

„Fatime”-t írta, — a ki olyan nagyon tud szeretni.

Egy percze megállapodik, a mint a lépésön lehalad.

— De hát, melyik az a szokott sétány? — A mosoly, mely ajakán megjelen, elárulja, hogy eltalálta az igazit.

Eszébe ötlík ugyan az is, hogy most nem jöt cselekszik; — megnyugtatta csakhamar magát. Minek felejtette Béla azt a „valami”-t el?

Meglepetések.

X. városban két sétány van, hol az emberek üdülést szerethetnek. Az egyik a városnak közvetlen mellette terül el s ez berendezésénél, — gondozásánál fogva az első helyen emelendő. Ez a „promenade,” a „haute-voles” sétáló helye, — a francia elnevezése mintegy jelképezi a kast rendszert, mely a városban uralkodik.

A másik sétány a városnak kellő távolságra van lombos fasorok, a fak alatt padok s „légyott sétány”-nak nevezik, mert a szűlet ellenkezőesen magukat túl tevő szerelmes párok itt adnak egymásnak találtak, — különben a „kek vérű” közönség gyűlhelye.

Tizenegy órát elültette, a „légyott” sétány ilyenkor népesül meg.

Barany Béla sietve halad e sétányon keresztül, a kijáratnál szemben találkozik Barna Kálmánnal, — régi jó barátok s hivatali kollégák.

- Szervusz Béla!
— Szervusz Kálmán! Te itt?
— Igen, fontos dolgom akadt...
— Itt a sétányon?
— Az az hogy... javítja ki magát Kálmán zavarát nem palástolva — meguntam a rekedt irodai levegőt, megszöktem az öreg elöl.

Az öreg alatt az elnök ur értendő. — Es te...? — Én valóban fontos ügyben járok, s

unk A „Zala” cz. la... uyanis a kov. hirt... Borzaszto dolog... jart városunkban...

nak orraán-szaján vér ömlött ki s így került a... ver az edényekbe. Nem lehetetlen...

letett gyengeség. Özv. Szabó Sándorné, 72 é., ref., aggkor. Stonda Jánosné, 54 é., kath., guta ütés.

áru. buza őszre 7.24 pénz, 7.26 áru, május-juniusra 6.93 pénz, 6.95 áru. Tengeri 1889. máj.-jun. 4.83 pénz, 4.84 áru.

Vasutimenetrend. Debreczenből indul: Budapest-Nagyvárad felé: r. 8 ó. 27 p. d. e. 11 ó. 36 p. este 10 ó. 40 p. reggel 8 ó. 49 p. d. u. 8 ó. 37 p. reggel 6 ó. 31 p. este 7 ó. 30 p. H.-Nánds felé: Vendéglőtől: e. 6 ó. 50 p. és 4. ó. 6. d. u. Vásártérrel: r. 6 ó. 7 p. és 4 ó. 19 p. d. u. Debreczenbe érkezik: Budapest-Nagyvárad felől: reggel 8 ó. 6 p. d. u. 8 ó. 31 p. este 7 ó. 19 p. Szathmár felől: d. e. 11 ó. 18 p. este 9 ó. 35 p. d. e. 8 ó. 2 p. Kassa felől: este 8 ó. 11 p. H.-Nánds felől (Vasártérhez: r. 7 ó. 59 p. és 8 ó. 48 p. e. Véndegülőhöz: r. 8 ó. 7 p. és 8 ó. 52 p. e.) * Érmihályfalva, Nagy-Károly stb. ** Nyirgyháza, Miskolcz, Szerecsa, Csap-, M.-Szalka stb.

Sajátságos, hogy a zsidó-husvét idejében sok hasonló hír került forgalomba! Jó hírekkel szemben óvatosságot tanítanak.

Halotttest a homokban. Az állókorház mögött levő fővárosi homokbányában, melynek berüje az idő szerint Tyler Irma magánorvó, zsidó, titokzatos ember bukkantak a munkások. A mint ugyanis a földet szórakozás céljából megfordították, asás a homok alatt egy emberi holttestre bukkantak. A halottarczezzel lefelé fordulva az arca feje egy cserép fazék fölé borult, a szemei a két szemérem kezében a késeket a vállam láta s a boncolásra készített szerszámok között, iszonyú sikolyban tört ki.

A tudóvész ellen. Egy francia orvos új gyógymódot alkalmazza a tudóvész ellen. Nevezetesen teljes hibás az az elmelet, mely bacillusokban keresi e rettenetes betegség okát, mert a bacillusokat a megtámadott időben éppen megfordítva a betegség hozza létre s nem a bacillusok a betegség.

A debr. kölcsonös segélyző egylet igazgatósága tudatja egyleti tagjaival, miszerint nagyponteken, valamint Husvét első és második napján hivatalos órákat nem tart; a heti befizetések csütörtökön és szombaton eszközlendők.

Jegeső. H.-Böszörményben, mint értesülünk tegnapelőtt nagy jegeső volt, melyből a debreczeni határ egy részének is jutott. A jegeső azonban még kért nem okozhatott.

Vértesi Arnold összes műveiből vettük a 28-29-30-ik füzeteket. Tartalmuk: „Dárczerem sötét verem” — „Az agglegyű” — „A szerelem sötét verem” — „A bouvéd zászló alatt” — (Ezzel végződik a 4-ik kötet. — „A zálogházban” cz. beszélyek. — Egy-egy füzet ára 15 kr. s a műhöz készült díszes beütési táblák darabja 30 kr.

Hatalozások. Április hó 7-től április hó 13-ig meghaltak városunkban: Csiba László, 1 hó, ref., veleszületett gyengeség. Mirko József, 1 hó, ref., veleszületett gyengeség. Özv. Dien Lászlóné, 81 é., ref., aggkor. Mirko Gábor, 1 hó, ref., veleszületett gyengeség. Diószegi Mária, 1 hó, ref., veleszületett gyengeség. Lajos Irén, 26 é., kath., tüdőgümökör. — Mezei 1 hó, ref., fu., veleszületett gyengeség. Kis Juliánna, 1 hó, ref., veleszü-

menyiben minden úgy, mely nót érdekel, a férfinak fontos kell, hogy legyen. A meglepetés s csudálkozás hangja tör ki Kálmánból. — Na, ne erts félre — magyarazza szavait Béla — nőmnek akarok kedveskedni, a mint ez már hazas emberekhez illik, — hiszen tudod, hogy ma vagyunk egy éves házások.

Hová szándékozol? — Liptaihoz, a könyvkereskedőhöz... — Imad-ágos könyvert, hogy imad-kozhassék nód a te sok bűneidért, — hahaha! — Meghagylak tévhitedben. — Az én doigom fontosabb léven, megörvendeztetnél, ha elkisérnél; rövid fél óra alatt visszajövünk.

Nem lehet, édes barátom — vág gyorsan Kálmán közbe, életboldogságom függ attól, hogy e helyről el ne távozzam. — Ah várunk valakire Kálmánkám? Most rajtam a sor nevetni. A te jövendőbeli feleségednek talán több oka lesz a te bűneidért imádkozni, hahaha!...

Az urak valóban jól mulatnak — hangzik e percében hátuk megett. Gizella volt. — Itt szokták a hivatalos órákat eltölteni, s a mint látom igen kedélyesen. Természetesen, kellemesebb itt csevegni, mint az irodában az iratok mellett ülni. — Ferjuram is azért nem jár mostanában ideje korán haza, mert dolga akad, ha a hivatalban nem, talán itt. — Megengedj édes anygáom — menteti magát Béla — ez kivétel. — Egy hét óta mindig... — Igen, de ma van az utolsó nap. Meglepetést akarok neked szerezni a mai napra, esküvőnk évforduló napjára. — Ah! Valóban már azzal is meglepett, hogy visszaemlékezik reá. — Nem tartóztatom, ha épen dolga van... (Folyt. köv.)

Az öreg alatt az elnök ur értendő. — Ez te...? — En valóban fontos ügyben járok, a

letett gyengeség. Özv. Szabó Sándorné, 72 é., ref., aggkor. Stonda Jánosné, 54 é., kath., guta ütés. Özv. Haraszti Jánosné, 59 é., ref., szervi szívhaj. Hadházi Erzsébet, 2 é., ref., veselob. Sallai Balint, 42 é., ref. szervi szívhaj. Katona Gábor, 24 é., ref., tüdővész. Palóczy Juliánna, 2 1/2 é., ref., tüdőhurut. Lódi Gy-né 34 é. r. kath., bélhurut. Meszáros János 1 é. ref., tüdőhurut. Egri Mózesné 62 é. zsidó, tüdőgümökör. Márki János 75 é. ref., agyszelhűdés. Kovács József, 25. éves ref., vikor. Bieber Jolántha 36 é. r. kath., tüdőgümökör. Kozák Zsuzsanna 14 é. ref., hagymáz. Szabó Samuel 58 é. ref., aggkor. Benze Ferenc 8 hó. ref., görcsök. Váradi Ferenc 23 é. ref., tüdővész. Debreczeni Eszter 10 é. ref., tüdőhurut. Nagy Róza 19 é. ref., görcsök. — Elhunytak összes száma: 28, — ezek között 10 ét év alól gyermek van, — tehát az elhunytaknak több, mint egy harmada.

Husarak megállapítva s bejelentve 1889 évi április 17 től 24-ig. 30 kr. Erdei Jánosnál morgó-u. 587. sz., 34 kr. Erdei Ferencnél csapó-u. 240. sz. a., Rácz Lajosnál árok-u. 547. sz. a., Boldogh Istvánál árok u 676 sz. a., Kolb Jakabnál Péter-fia 687. sz. a., 36 kr. Rácz Györgynél czepléd-u. 2599. sz. a., 38 kr. Rácz Györgynél csapó-utca 10. sz. a., Róza-ter 10. sz. a., Balogh Jánosnál csapó-u 471. szám a. Rácz Györgynél Liba-u. 2061. sz. a. 42 kr. Szentési Jánosnál rózsater 11 sz. a. szent-anna u. 2267 sz. a. mester u. 1442 sz. a. Magyar Gábornál piactér 1-5 székben, czepléd u. 50. sz. a., dedó u. 125 sz. a., Rácz Györgynél róza-ter 10 sz. a. Bodogh Istvánnál róza-ter 12 és 15. a., a. Szentési Jánosnál piactér 2-dik székben, és az orth. izr. meszárszékben a piactéren. 48 kr. az izr. hitközség 2 székben a piactéren. Minden többi bejelentett 17 meszárszékben pedig 1 kilo hus 40 kr. J e g y z e t: Magyar Gábor 3 székben 1 kilo hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Piaci árak — 1889. április hó 16 án megtartott hetivásárról. 1 Mm Buza 6,90—6,80—6,70 1 „ Kétszeres 6,00—5,90—5,80 1 „ Rozs 5,10—5,00—4,90 1 Mm Arpa 3,40—3,30—3,20 1 „ Zab 5,30—5,20—5,10 1 „ Tengeri ó 5,00—4,90—4,80 1 „ Tengeri új 4,50—4,40—4,30 1 „ Köles 70— 1 Zsák Burgonya 55,00—54.—53,00 100 kg Szalonna 55,00—54.—53,00 100 kg Haj 55,00—54.—53,00

Külső használatra. Testrészek fájdalmi, csuszos és kövérnyes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll fele francia borszesz”-szel gyógyítanak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szeleküldés naponként utavételre Moll a gyógyszerz és es. kir. udv. szállító álta Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerészekben és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kerendő az ó gyári jelvényével és aláírásával. 4.

A dr. Popp féle anatherin készítményéről szóló és lapunk mai számában foglalt hírdetést, ajánljuk olvasóink becses figyelmébe.

Muzsák. — Az akadémia harmadik osztályának hetfői ülésén két székfoglaló is volt. Először Hunyady Jenő rend. tag tartotta székfoglalóját: „Az orthogonál substituczió együtthatóinak paraméteres érdekei” czimmel. A szakferiák megjeleneztek. Utána Mocsáry Sándor lev. tag székfoglalója következett, ki „A föld feldarazsáról” értekezett. Kövesligethy Radónak a kiskertai csillagdaról szóló dolgozata után Högyesy Endre a vesztesség némely függőben levő kérdéseinek tisztázásához szolgáltatott újabb adatokat. Első kérdés: gyógyulhat-e ömágotól a már kitört vesztesség? Kísérletei alapján úgy találta, hogy a nem vedlott kutyák közül is egyesek ki gyógyulhatnak a már kitört vesztességtől. Embereknél a vesztesség kitörését csak megelőzni, de a már kitört vesztességet csak megelözni nem lehet. Kutatja az előadó azt is, meddig tart a mesterségesen létrehozott immunitás a vesztesség ellen, de e kérdés végleges megoldásáért vesztességet vesz igénybe. Jelenleg az intézetben levő immunitás állatok már az utolsó próba utáni 5—18 hónapban vannak. Egy harmadik fölvetett kérdésre úgy nyilatkozik, hogy a teljes immunitás a vesztesség ellen nem örökölődik át, de az immunitás szülőktől származott ivadékokon partialis immunitás mutatkozik. Végül pótdatokat terjesztett elő a magyarországi vesztességi statisztikához 1885. nov. 1-től 1888. június végéig. Az előadást nagy figyelemmel hallgatták. A tárgysor utolsó két pontja volt Tha n Károly ismertesse dr. Udrán a székfoglalójának vegyeszeti kísérletéről és dr. Ónódi Adolf értekezése a gége élet- és kortánáról.

Közgazdaság. Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde április 15.) Buza tavaszra 6,80 pénz, 6,84

Apró cseprő. — Nagy honorarium X. orvos büszkén jön haza az elődehez s midőn neje kérdi, hogy miért olyan büszke, kijelenti, hogy nagy munkát végzett, három mutet egy emberen. A kis feleség örül és nyomban e kérdéssel áll elő: És ezt jól megfizette az illető nemde? Igen, az életevel, volt a tudor valásza.

Mert kitűrné az idők gúnyját és ostorát, a hatalmas nyomását, a büszke méltatlanságait, megvetett szerelem kínját, az igazság halasztását, a hivatalnok göggyét és a szegyet, melylyel a haszontalanság a hallgatag érdemet illeti, ha önmaga nyugalomba helyezhetné magát, bár csak egy távol is?

Shakespeare. A köznőség sértései egy drámai lángész ellen annál bosszantóbbak, mert nincs semmi eshetőség azoknak megtorlására, a mely iránti remény megédesíteni szokta a másféle sérelmeket. A köznőség uyanis, nem ír soha!

Ch. Lamb. Aranka foltok kipusztítása czéljából legáltalánosabban használtatik a kiegészítő, holott ezen eljárás egyszerű nem is vezet mindig czeihoz, másrészt pedig mindenesetre üres foltok maraduak az egetes helyen. Sokkal czeiszerűbb eljárás ennél a vasgálic-öldat használatra. Az aránaknak tudvalevőleg nagy cersvas-tartalma van, s épen ezért a részgálic-öldat által megtámadatik. — megfeketedik s kipusztul, a nélkül azonban, hogy a herefelek legkevésbé is szenvedtek volna. Az eljárás igen egyszerű: 100 kilogramm vízben 10 kigr. vasgálicot feloldva, az arának foltokat ez oldattal egyszerűen megöntözzük.

Tüzmentes mázoló anyag zsindey-fedelek számára a Schw Z-t. szerint készíthető, ha a tűz ellen védendő felelet, vagy bármely más fuzerkezetet, rövid időközökben kétszer egymásután forró kőzenkátárralnyal bemázoljuk, s e mázra szítan át téglaporból finom reteget adunk ily módon néhány nap múlva igen kemény reteg kepződik, mely a fát nemcsak a nedvesség felvétele ellen oltalmazza, hanem a lángokkal szemben is teljesen ellenállóvá teszi; különösen akkor, ha a bemázolat néhány nap múlva gyöngén megjelöljük és a mázra ismét annyi téglaport hintünk, hogy a kátrány teljesen leittetnek lássék. Hollandiában ezen eljárás állítólag közkeletű. Ott az istállók, szesz- és söröző-gyárak gerendázatát is ezen anyaggal vonják be, hogy így a fa tartósságát nagy mértékben fokozzák. Az anyagnak tűzbiztonságáról meg is lehet győződni. Ha ugyan is a fentebbi módon kezel zsindey a tűzbe dobjuk, az csak nagy nehezen gyul meg, s ha meg is gyul, csak senyved, de nem lángol.

Debr. színház. Holnap, csütörtökön, április hó 18-án, páratlan szünetben, BLAHA LUJZA asszony, a budapesti népszínház első rendű művésznőjének utolsó felléptéül:

AZ USZAI GYÖNGY. Népszimű 3 felvonásban.

KITÜNŐ vetni való búkköny. Tudakozhatni az István gőzmalomnál.

KARDOS LÁSZLÓ Debreczenben, czepléd-utca.

Ajánlja elsőrendű fehér Chiffon FÉRFI és FIU INGEIT, fehér vászon FÉRFI és FIU INGEIT, fehér Chiffon férfi gallérait, kézelőit, vászon és gyapjú FÜGGÖNYEIT, ÁGYTERITŐT. A tavaszi idényre: Nőiruha mosó czérnászövetelt.

Legnagyobb választék lakás berendezési czikkekből u. m.: szőnyegek, függönyök, bútorok, ágyszék, asztal-terítők, paplanok és matrácok, viaszos bútor-vászon és parketek, Lynefeum.

Indiai gyékények, cocos futó és labtörlők. Alkalmi véiel folytán természetesen lezállított áron ajánljuk szines keresztosokos keleti függönyöket, ágyszék-terítőt.

UDONSÁGOK: Axminster, Brussel, Tapestry, Smyrna, Bagdad, Mekka, Emir, Daghestan, Sumak, Turkestan, Kyrman szőnyegek, szövetek és függönyökben.

Kunz József és Társánál Debreczen, kiemplom-bazár.

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utokura gyantánál, egy éven viz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: MATTONI-FELE GIESSHÜBLER

Jelenleg már általánosban alkalmazásba. Rendkívül de thermis. Carlsbadensis tractatus) egy nyitkozki, hogy a Giesshübler svanyknak Karlsbad dicsőfőzetre szolgál, s hogy e hely forrásának gyógyhatását fokozza Lochner úrvári tanácsos monográfiáj. Giesshübler (Pascheinrl.)

Debr. színház. Holnap, csütörtökön, április hó 18-án, páratlan szünetben, BLAHA LUJZA asszony, a budapesti népszínház első rendű művésznőjének utolsó felléptéül:

AZ USZAI GYÖNGY. Népszimű 3 felvonásban.

Korona-forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz-raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep árucarnoka

ajánl: legjobb minőségű szepességi főzelékeket, boszniai szilvát, szilvaizt, **PERGETETT és KERET MÉZET;** különféle friss minőségű SAJTOKAT, LIPTAI TÚRÓT.

Magyaradi, szegszardi, egri (bikavér), sashegyi, szomorodni, tokaji gyógy asszu borokat; — csirakéességükért kezesség mellett: **gazdasági és konyhakerti magvakat;** különösen pedig: oberndorfi takarmányrépa magot, francia és magyar luczernát legjutányosabb árak mellett

Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árucarnoka.
N.-várad utca, megyeház mellett.

Korona-forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz-raktár Debreczen és vidékére.

Értesítés.

A tavaszi idény elérkezése alkalmával van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy a legújabb divatu bécsi, berlini és párisi mintakkal magamat ellátva, mindenféle

szoba-festéseket, mázolásokat és tapetirozásokat

legjutányosabb árszámítás mellett úgy helyben mint vidéken elvállalok.

Hivatkozva a t. közönségnek eddigi irányomban nyilvánított nagybecsű megbizására és pártfogására: bátor vagyok magamat ez utánra is szíves ügyelmebe ajánlani.

Debreczen, 1889. Márczius hó.

kész szolgáljuk

Horváth András.

Lakásom: Nagyvárad-utca 2122. sz. a.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás. Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Nyári gyógyítás. Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbeteg, vertolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Őszi gyógyítás. Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Téli gyógyítás. Szétküldés naponta utánvet mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetnek.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásonnal az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes "Isten írtesse meg"-et mondok erre; csak a gyomrot jóvá es főt könnyűvé teszi.

Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Honnentsching-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli. Bedörzsölésül sikeres használati közzvény, esz, mindennemű testfájdalmak és bennlásnál; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, dagadtok gyuladásoknál. Beszélve vízzel vegyítve hirtelen rosuliet, hányás, kolika és hasmenésnél.

közzvény Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

CSUZ és minden Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerárja és anyag kereskedéseiben.

meghülesi betegségek ellen. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvettel. Két üvegnél kevesebb nem küldetnek.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Tamássy Károly gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Kalenda, Gerébi Fülöp.

Az olcsóság kutforrása.

AZ ELSŐ DEBRECZENI VEGYES BAZÁR
ajánl:

férfi, női fehéreneműek, férfi nyakkendők, nap- és esernyők, vállfűzők, PAPANOK, MATRÁCZOK, POKRÓCZOK, JUTTA ÁGYTERITŐK és FÜGGÖNYÖK, ASZTALNEMŰEK, viaszos vászon ABROSZOK, BÚTOR HÚZATOK, viaszos vászonból.

férfi és női keztyük nagy választékban, gyermek és férfi posztó kalapok, selyem és casmir kendők dús raktára.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét a legjobb anyagból készült bőr női czuggos, regatta és comod

gyermek- és női czipőimre, férfi czipők kiváló nagy választékban 3 frttől feljebb, továbbá ajánlok mindennemű

norinbergi czikkeket bámulatos olcsó árban.

Megjegyezni kívánom, hogy a n. é. közönség megelégedését és bizalmát szolid kiszolgálás által megnyerni főfeladatomnak tekintem, kérvén, b. pártfogást

tisztelettel
Schönberger Wilmos
a városház épületében.

Itt kaphatók a legjobb árú.

DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET
temetkezési intézete és sírkő-raktára
Kenyér-piacz tér, Tisza-ház.

Bátorkodunk a n. é. közönség szíves figyelmét a már 16 év óta fennálló, solid- és pontos kiszolgálás, továbbá jutányosság tekintetében általánosan elősmert

temetkezési intézetünkre felhívni azt, valamit nagy választékú

SÍRKŐ-RAKTÁRUNKAT előforduló esetben becses pártfogásukba ajánlani.

Eddigi üzleti elveinket változtatlanul fenntartván, azon helyzetben vagyunk, hogy t. verőink igényeit minden tekintetben kielégíthetjük s bármily szerény vagy díszes temetkezéseket a legjutányosabban eszközölhetünk.

Sírkő-raktárunkban készletben tartunk mindennemű márvány, syenit, gránit stb emlékköveket s azokat a legolcsóbb árban árusítjuk el. — Ugyszintén elvállaljuk azoknak felállítását, melyért csak saját kiadásainkat számítjuk fel.

Szíves pártfogásukat továbbra is kérve,
tisztelettel vagyunk
DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET
kenyér-piacz tér, Tisza-ház.

Vidéki megbizások pontosan teljesítetnek.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyuladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és kepződését meggátolja; a szájuját azonnal megszünteti naponta használatnál

cs. és kir. udvari fogorvos es udv. szállító, valódi

Dr. POPP világhírű Anatherin SZAJVIZE

kétszer olya. nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája, mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája, mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora nagygyógyhatású fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok a legjobban a legfinomabb fűrészporokhoz hasonlítanak.

Dr. POPP novényszappana a legjobb gyógy-pipere szappan, mindennemű bőrkütsékek ellen és különösen fűrészporok ellen.

Dr. POPP NAPRAFORGÓ (szappan) (nem glicerint) a legújabb és a legfinomabb dráta-vénus (pana) pipere szappanok. A bőrt bárosyónomra teszik.

Árak: Anatherin-szajviz 50 kr., 1 frt. és 1 frt 40 kr., Anatherin fogpasztája tégelyben 1 frt 22 kr., Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor 1 dobozban 63 kr., Novényszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr., E szerke kaphatók: Debreczenben: Dr. Róschnek, Mihalovics I., Tamássy B., Örvényi O., Tóth B., Mártaffy K. és Balázs O. gyógyszerészek el és Csanak J. Géreny F. Szentkirályi és Kalenda, Braun M. Weisz A. és Stern A. és testvére kereskedésében.

Az előkelő körök elismerése.

Alólított dr. Popp J. G. cs. kir. udvari fogorvos urnak örömmel és igazság szerint bizonyítja, hogy Anatherin-szajvizet már hosszabb idő óta használja s azt nem csak jósa, hanem kellemes ízénél fogva is mindenkinek melegen ajánlja.

Bécs.
Eszterházy Terézia hercegnő.

Tisztelet uram! Szíveskedjék nekem további tiszteket iverget küldeni kitűnő Anatherin-szajvizéből. A legutóbbi küldött fogpor szintén kitűnő.

Tisztelettel
Maltzahn-Almássy báróné
Volkrahn-ruhben, Mecklenburg Schwerin.

Bizonyítom, hogy dr. Popp J. G. cs. kir. udvari fogorvos Anatherin-szajvizét és pasztáját már hosszabb idő óta használok nagy sikerrel és meggyőződésem jótékony hatásáról.

Báró Pereira Lajos.